

ततइति ॥ १ ॥ एवंनित्यानित्यविवेकवैराग्यादयःशिष्यगुणाज्ञानविज्ञानादयोगुरुगुणाश्वोक्ताः ततःपुनःपुनश्चमरणंजन्मचैवपुनःपुनरित्युक्तं तयोःप्राप्तिप्रकारौपृच्छति कथमिति नाहंपुनरिहागंत्युक्तंतस्या
पिप्रकारंपृच्छति कथंकष्टाच्चेति ॥ २ ॥ इतःपरंगमिष्यामिततःपरतरंपुनरित्युक्तंतत्रापिपृच्छति आत्माचेति आत्माजीवः प्रकृतिमूलाविद्यां तच्छरीरंतज्जंस्थूलपिंडमुक्त्वाकथंपरंप्राप्नोतीत्यर्थः शरीरात्प

वासुदेवउवाच ततस्तस्योपसंगृह्यपादौप्रश्नान्सुदुर्वचान् ॥ पप्रच्छतांश्चधर्मान्सप्राहधर्मभृतांवरः ॥ १ ॥ काश्यपउवाच कथंशरीरंच्यवतेकथंचैवोपपद्यते ॥
कथंकष्टाच्चसंसारत्संसरणपरिमुच्यते ॥ २ ॥ आत्माचप्रकृतिमुक्त्वातच्छरीरंविमुच्यति ॥ शरीरतश्चनिर्मुक्तःकथमन्यत्प्रपद्यते ॥ ३ ॥ कथंशुभाशुभेचायंकर्मणी
स्वरुतेनरः ॥ उपभुंक्तेकवाकर्मविदेहस्यावतिष्ठते ॥ ४ ॥ ब्राह्मणउवाच एवंसंचोदितःसिद्धःप्रश्नांस्तान्प्रत्यभाषत ॥ आनुपूर्व्येणवार्णयतन्मेनिगदतःशृणु
॥ ५ ॥ सिद्धउवाच आयुःकीर्त्तिकराणीहयानिरुत्यानिसेवते ॥ शरीरग्रहणेयस्मिंस्तेषुक्षीणेषुसर्वशः ॥ ६ ॥ आयुःक्षयपरीतात्माविपरीतानिसेवते ॥ बुद्धि
र्व्यावर्त्ततेचास्यविनाशेप्रत्युपस्थिते ॥ ७ ॥ सत्त्वंबलंचकालंचविदित्वाचात्मनस्तथा ॥ अतिवेलमुपाश्नातिस्वविरुद्धान्यनात्मवान् ॥ ८ ॥ यदायमतिकष्टानिस
र्वाण्युपनिषेवते ॥ अत्यर्थमपिवाभुंक्तेनवाभुंक्तेकदाचन ॥ ९ ॥ दुष्टान्नामिषपानंचयदन्योन्यविरोधिच ॥ गुरुचाप्यमितंभुंक्तेनातिजीर्णेपिवापुनः ॥ १० ॥
व्यायाममतिमात्रंचव्यवायंचोपसेवते ॥ सततंकर्मलोभाद्वाप्राप्तंवेगंविधारयेत् ॥ ११ ॥ रसाभियुक्तमन्नंवादिवास्वप्नंचसेवते ॥ अपक्वानागतेकालेस्वयंदोषा
न्प्रकोपयेत् ॥ १२ ॥ स्वदोषकोपनाद्रोगंलभतेमरणांतिकं ॥ अपिवोद्वंधनादीनिपरीतानिव्यवस्यति ॥ १३ ॥ तस्यतैःकारणैर्जतोःशरीरंच्यवतेतदा ॥ जीवितं
प्रोच्यमानंतद्यथावदुपधारय ॥ १४ ॥ ऊष्माप्रकुपितःकायेतीव्रवायुसमीरितः ॥ शरीरमनुपर्येत्यसर्वान्प्राणान्रुणद्विवै ॥ १५ ॥ अत्यर्थंबलवानूष्माशरीरेप
रिकोपितः ॥ भिनत्तिजीवस्थानानिमर्माणिविद्धितत्त्वतः ॥ १६ ॥ ततःसवेदनःसद्योजीवःप्रच्यवतेक्षरात् ॥ शरीरंत्यजतेजंतुश्छिद्यमानेषुमर्मसु ॥ १७ ॥ वेद
नाभिःपरीतात्मातद्विद्धिद्विजसत्तम ॥ जातीमरणसंविन्नाःसततंसर्वजंतवः ॥ १८ ॥

रस्मात्कथंचान्यत्परतरंब्रह्मप्रपद्यतइतिपंचमःप्रश्नः ॥ ३ ॥ कथंशुभाशुभे
इति एवंभूतस्यजीवतःकथंकर्मफलभोगइतिषष्ठः विदेहस्यसंसारबीजभूतंकर्मकवातिष्ठतीतिसप्तमः ॥ ४ ॥ ५ ॥ तत्रआद्यस्यप्रश्नस्याद्येनाध्यायेनोत्तरंततोद्वितीयस्यद्वितीयेनशेषाणांतृतीयेनसिद्धउवाच
आयुःकीर्त्तिकराणीहेत्यादिना ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ वेगंमलमूत्रादीनां ॥ ११ ॥ रसाभियुक्तंपरिणामेबद्धरसकरंसबाहुल्यस्याजीर्णहेतुत्वात् ॥ १२ ॥ अपिवाअथवा परीतानिविपरीतानि
व्यवस्यतिकरोति तेननरुजोपिप्रियतइत्यर्थः ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ क्षरात्जडाच्छरीरात् ॥ १७ ॥ जातीजन्म ॥ १८ ॥